

In vertrouwen groeien is:

SAMEN HOREN EN DOEN

Op politiek vlak is heel wat te doen rond burgerschap.

Moet het een van de thema's worden waar het onderwijs een oplossing voor moet bieden?

Katholiek Onderwijs Vlaanderen voegt het woord inspirerend toe aan dat burgerschap. Het gaat niet zomaar over een paar vaardigheden die we jongeren aanleren, het gaat over een levenshouding, het thema van dit nummer.

Als we luisteren, horen we de oproep van de anderen om iets te doen aan onze wereld. Zoals in de illustratie op de cover, heeft de wereld nood aan spirituele voeding, zoals een elektrisch apparaat aan stroom.

Met de oproep die we horen, kunnen we iets doen. Zoals mensen die touwtrekken zetten we ons schrap en gebruiken we al onze krachten samen om de anderen over de lijn te krijgen.

Dat vergt ons volle engagement om tot een meer rechtvaardige wereld te komen. Mooie woorden van conferenties zoals COP zijn niet voldoende. Het gaat over doen, en niet alleen praten.

Jezus heeft niet alleen tijd voor zijn familie, zoals we in het Bijbelvers zien, integendeel, hij wil met alle mensen van goede wil engagement opnemen.

In Het gedicht van de oude zeeman vertelt Samuel Taylor Coleridge hoe gebrek aan respect voor de natuur tot extremen leidt: 'water, water, overal, noch een druppel om te drinken'.

Niet én geen druppel om te drinken, maar noch een druppel. Denk maar aan de extremen van overstroming en droogte in Pakistan.

Dergelijke situaties zijn een oproep om naar te luisteren en om iets mee te doen als we een duurzame en rechtvaardige wereld willen. Waar wachten we nog op?

Groeien als katholieke dialoogschool betekent de weg van een pedagogie van de hoop bewandelen.

Een andere naam daarvoor is een pedagogie van vertrouwen. Opvoeden is cultiveren van vertrouwen. Wegwijzers op die weg zijn: duurzaamheid, gastvrijheid, generositeit, kwetsbaarheid en belofte, rechtvaardigheid, uniciteit in verbondenheid, verbeelding en de eigen inspiratie van je school.

Het zijn tegelijk de toetsstenen van kwaliteitsvol onderwijs. Jezus en Maria mogen je inspiratiebron zijn; zij leefden ze voor.

Vreugde en verbondenheid stralen ze uit. In deze jaargang volgen we de lichtpuntjes naar voluit leven en stralen we vertrouwen uit.

*Het gonsde in de leraarskamer
en de smalende opmerkingen
lagen voor het oprapen,*

*dat ze beter al eens zouden beginnen
het lokaal niet als een zwijnenstal
achter te laten
(over de leraarskamer werd
wijselijk gezwezen)
en waarop dat dan wel moest slaan -
staken voor het klimaat.*

*Ook in de klas gonsde het -
van verontwaardiging.
Dat het toch al lang niet meer
ging om de papiertjes op de speelplaats.
Dit was zo groot
en zo boven hun hoofd
en alles moest anders
en als wij vraagtekens zetten
bij hun intenties
wat waren die van ons dan wel geweest
toen we de boel zo vakkundig mee om zeep
hadden geholpen?*

*Een vinger ging de lucht in
en met één zin haalde ze
de blik van mijn navel
veegde ze splinters en balken
in ogen op een hoopje -*

*Het is een strijd, zei ze,
geen wedstrijd.
Als we de eindmeet zien,
verliezen we allemaal.*

Ruth

Vier of vijf op een rij
misschien met een zesde erbij
die de ogen laat schitteren,
opgewekt doet opstaan en gaan
voor Zijn droom van deze wereld,
recht en vrede en heel veel vertrouwen.

Samen staan we sterker
om gezamenlijke doelen te halen
mits we aan één zeel trekken
en met de meest kwetsbaren
in hetzelfde ritme geraken.

Samen werken
aan een rechtvaardiger wereld
omdat Noord en Zuid
elkaar nodig hebben
en geen land kan groeien
ten koste van een ander.

Samen zorgen
voor een duurzamer wereld
omdat iedereen recht heeft
op een gezond leefmilieu
en al wat we doen of laten
ertoe doet.

Vasten:
met vertrouwen
er samen voor gaan.

Kathleen Boedt

Veertigdagentijd

Soms moet een mens
gewild of ongewild
even halt houden in het leven.

De vasten nodigt ons uit om
tijd te nemen om onze scherven te lijmen
zodat vriendschappen niet verloren gaan

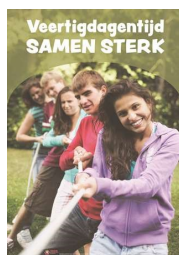
tijd te nemen om twijfels op te lossen
en vertrouwen te herwinnen
zodat ons geloof weer levenskracht heeft

tijd te nemen om onszelf terug te vinden
zodat ons leven meer diepgang krijgt.

Vastentijd
40 dagen die we zomaar krijgen
om ten volle weer op krachten te komen
en zo ons levensdoel te versterken:
mens en medemens te worden naar Gods droom.

Antoon Vandeputte

Affiche veertigdagentijd 2023

Elke abonnee
ontvangt samen met
Leeftocht twee
affiches gratis (1 op
formaat A2 en 1 op
formaat A3). Beide
affiches kunnen
worden bijbesteld:

A2 tegen € 1,50, A3
tegen € 1,00 + verzendingskosten.
Bestellen bij Katholiek Onderwijs
Vlaanderen via
webshop.katholiekonderwijs.vlaanderen

Bezinningskaarten veertigdagentijd en Pasen 2023

Uitgeverij Muurkranten (UM) zendt na
een seintje graag een gratis
presentexemplaar aan scholen die er
spontaan geen ontvingen.
Bestellen en info bij UM,
Monnikenwerve 1, 8000 Brugge – 050
31 26 01 – info@muurkranten.be –
www.muurkranten.be.

Prijs per stuk: € 0,50 (korting vanaf 25
ex.) + verzendingskosten (€ 3,95).

Ruim aanbod op het web

Naast dit Leeftochtnummer, de affiche
en bezinningskaarten inspireert
Katholiek Onderwijs Vlaanderen tot
een eigentijdse beleving van de
veertigdagentijd op school met een
ruim aanbod op het web. Surf
daarvoor naar [https://
pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/
pastoraal/inspirerend-materiaal](https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/pastoraal/inspirerend-materiaal) >
Veertigdagentijd/Pasen

Weten dat
na het afsterven
opnieuw
het kiemen
wortelen
groeien en bloeien
volgt.

Geloven
dat veel ten goede keert
dat licht duisternis verdrijft
en de liefde dan toch
sterker is dan de dood.

Erop vertrouwen
dat lente
en verrijzenis
vroeg of laat
voelbaar is.

Dat is Pasen.
Kathleen Boedt

Pasen

Zou God op Pasen ons niet elk jaar opnieuw
het scheppingsverhaal weer voor ogen brengen?

Licht dat de duisternis overwint
Water dat de aarde weer tot leven brengt

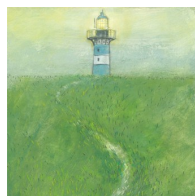
Bloemen die de natuur weer kleur geven
Bomen die weer vruchten gaan dragen

Vogels die ons doen opkijken naar de hemel
Dieren die in alle verscheidenheid de aarde sieren

Maar vooral met de mens geschapen
naar zijn beeld
herhaalt God vandaag zijn belofte:
door de verrijzenis van Jezus
wordt elk mens nieuw leven gegeven.

Weer ziet God dat het goed is
en Hij wenst ons een rustig en hoopvol Pasen toe.

Antoon Vandeputte

Proviand voor onderweg, een verademing voor onderwijsmensen
Maandelijkse inspiratiebron: pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/leeftocht
Impressies zijn welkom op leeftocht@katholiekonderwijs.vlaanderen

Er is getracht alle rechthebbenden op copyright te bereiken;
wie toch een overname zonder voorkennis vaststelt,
wordt verzocht contact op te nemen.

Leeftocht

Jaargang 38
nummer 7

maart 2023

v.u. Lieven Boeve

Bidden

Het is niet eenvoudig
om in de drukte van ons bestaan
te komen tot echt gebed.
Het vraagt om de rust
waarin je thuis kunt komen
bij jezelf en bij God.
Het heeft een plek nodig
waar ruimte is voor ons woord,
maar ook voor Gods wederwoord.
Bidden is spreken met God,
maar ook naar Hem luisteren.
Waar wij verstillen,
daar komt Hij aan het woord.
Bidden is geen doekje voor het bloeden.
Het maakt het onmogelijke niet waar.
Wel is het een schreeuw om recht,
om liefde, om vrede, om geluk.
Het heeft te maken met mijn diepste zelf,
maar ook met het leven van de wereld.
Bidden sluit aan bij onze diepste dromen:
een leven in harmonie met elkaar;
en een wereld waar het goed leven is
voor iedereen, voor de kleinsten het meest.
Daarom is bidden nooit vrijblijvend.
Het vraagt ook om onze inzet.
Met mooie woorden alleen
schiet ons bidden geen wortel.
Onze woorden moeten gedaán worden:
in onze naaste omgeving,
maar ook wereldwijd.

Koen Lemmens

Samen staan we sterk

Iedere dag opnieuw gaan we op weg met jongeren en collega's. Samen met hen leggen we een stukje van hun weg in persoonlijke groei af. In die relatie proberen we een vertrouwensband op te bouwen.

Geïnspireerd door Gods woord en gedragen door Gods liefde proberen we de ander te beminnen, graag te zien, zoals hij of zij is, zoals hij of zij het kan, met zijn of haar beperkingen. Onze liefde is beperkt en werelds. Gods liefde is ten volle. Het is de liefde die ons bindt.

Liefde beschermt de vrijheid. Die vrijheid schept ruimte voor autonomie, openheid op de wereld en nieuwe ervaringen.

In deze veertigdagentijd worden we vanuit onze relatie met anderen en met de Andere uitgenodigd om ons verder te engageren in en voor onze samenleving. Klaag de onrechtvaardigheid aan en durf de ontmoeting aan te gaan met de mensen dichtbij en veraf die ons pad kruisen.

25%-revolutie!

Met 25% van de bevolking kunnen we het 100% anders doen! Klimaat, armoede, oorlog, energie, het belangt ons allen aan. Wereldwijd verbonden vormen we één grote familie die verantwoordelijk is voor het gemeenschappelijk huis, de aarde. De wereld is in crisis, daarom is het nu tijd voor actie. Die streeft naar een duurzame wereld zonder ongelijkheid door te delen en te herverdelen.

Broederlijk Delen is op zoek naar hardcore activisten die hun stem laten horen, die samen het verschil kunnen maken. Je moet geen rebel zijn of hard verzet plegen. Geloven in rechtvaardigheid is hetgeen ons verbindt hier en in de hele wereld, zo maken wij ons klaar voor een mooie toekomst van de wereld.

campagne.broederlijkdelen.be

Jaargang 38
nummer 7
maart 2023

De enige toekomst die het bouwen waard is, omvat iedereen en alles.

Dichters kijken met ons naar de toekomst.

Zo stelt Peter Verhelst in zijn dichtbundel 2050 vragen als: wie willen we zijn? Wie is de vijand? Hebben utopieën nog betekenis? Is de toekomst dood? Waar is iedereen gebleven? Wat betekent dat licht in de verte? In zijn gedichten wijst hij naar de band die we hebben met elkaar en naar de kracht van onze verbeelding. Hier is een fragment uit zijn gedicht 2050:

‘Graag geef ik je het vermogen om te vliegen.
Niet in de lucht maar in je hoofd,
niet in je hoofd, maar uit je hoofd,
naar waar het stormt
en waar tegelijk de zon blikkert. (...)
Piloot van hoop.
Astronaut van geluk.
Vlieg! Vlieg uit volle borst jouw zon tegemoet.’

In haar boek *De heilige natuur* roept Karen Armstrong op om op een contemplatieve manier naar de natuur te kijken, als noodzakelijke voorwaarde om de vernietiging van onze planeet een halt toe te roepen. Ze verwijst naar *Het gedicht van de oude zeeman* van Samuel Taylor Coleridge waarin het doden van een albatros symbool staat voor de manier waarop wij met onze aarde omgaan: ronduit onachtzaam. Als enige overlevende en na het doorstaan van vreselijke doodsangsten ziet de oude zeeman in dat alles met alles verbonden is. Het lange gedicht van Coleridge besluit als volgt:

‘Hij bidt oprecht die liefde hecht
Aan vogel, mens en beest.
Hij bidt pas echt die liefde hecht
Aan ieder ding dat leeft;
omdat de God die ons bemint
voor alles liefde heeft.’

Lees hierover meer in het [extra artikel](#) bij dit Leeftochtnummer op de website.

‘Mijn moeder en mijn broers zijn zij die het woord van God horen en doen.’ Lc 8,21

Jezus ziet familie veel ruimer dan bloedverwantschap. Voor Hem behoren alle mensen *van goede wil* tot zijn familie:

Waar of hoe kan jij *het woord van God* horen? Komt dat ‘van bovenaf’, komt dat in dialoog met iemand? In jezelf? In je vrije tijd? In de natuur?

Welke manieren van leven vind jij passend bij *het woord van God horen en doen*?

- ◇ genieten van het leven
- ◇ zo veel mogelijk van de wereld zien
- ◇ zorgen voor andere mensen
- ◇ zich inzetten voor de natuur
- ◇ God dienen en vereren
- ◇ zo veel mogelijk jezelf worden
- ◇ geld verdienen
- ◇ nieuwe dingen leren
- ◇ vrienden maken en samen plezier beleven
- ◇ creatief mooie dingen maken
- ◇ proberen te overleven
- ◇ zonder andere mensen te schaden

Maria,

jij was zwanger van nieuw leven,
van Gods droom met de wereld en de mensen.
Jij geloofde voluit in die droom.

Ook ik kan nieuw leven dragen.
Help me het leven te omarmen,
een grote toekomst te verwachten,
in te gaan op wat het leven van mij vraagt.

Help me geloven dat ik,
samen met anderen,
kan meewerken aan Gods droom
en dat ik dat op mijn eigen manier mag doen.

Amen.